

Szépművészeti Múzeum
Vasarely Múzeum

Tárgy: NKA pályázat, Vasarely Múzeum
A2001N2096 számú
programterv
Pályázati azonosító: NKA 3506/01862
Munkaszám: 23007
Forrás: 351
Budapest, 2014. május 21.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Szépművészeti Múzeum – Vasarely Múzeumában megrendezett *Victor Vasarely korai rajzai és grafikai tervei a Szépművészeti Múzeum – Vasarely Múzeum gyűjteményében* című kiállításához kapcsolódó kiadványra, a NKA Közgyűjtemények Kollégiumának 3506/01862 kódszámú, A2001N2096 azonosító számú pályázata segítségével

A Szépművészeti Múzeum – Vasarely Múzeumában 2014. február 14.– május 15. között láthattuk a *Victor Vasarely korai rajzai és grafikai tervei a Szépművészeti Múzeum – Vasarely Múzeum gyűjteményében* című kiállítást. A tárlat eredetileg 2013 nyarán került volna megrendezésre, azonban az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma hozzájárulásával (Iktatószám: 86645/13) a megvalósítás teljesítési időtartama módosításra került, a 2013-as olasz évad rendezvénye, *Carla Accardi* kiállítása miatt. Az NKA támogatásával lehetőség nyílt a fenti kiállításhoz kapcsolódó katalógus megjelentetésére is.

A kiállítást kísérő kiadványunkat egyben a Vasarely Múzeum gyűjteményi katalógusának első kötetként jelentettük meg. A nemzetközi op art és kinetikus művészet alapítójának korai, és a

*Museum of Fine Arts * Musée des Beaux-Arts * Museum der Bildenden Künste * Museo delle Belle Arti
H-1396 Budapest 62., POB. 463 * ☎ (36-1) 469-7100 * Fax: (36-1) 469-7171 * (XIV., Dózsa Gy. út 41.)
E-mail: titkarsag@szepmuveszeti.hu*

Szépművészeti Múzeum
Vasarely Múzeum

Tárgy: NKA pályázat, Vasarely Múzeum
A2001N2096 számú
programterv
Pályázati azonosító: NKA 3506/01862
Munkaszám: 23007
Forrás: 351
Budapest, 2014. május 21.

nagyközönség előtt kevésbé ismert, ugyanakkor nagy érdeklődésre méltán számot tartó rajzait és terveit tartalmazó katalógus címe és adatai a következők:

Vasarely: Korai rajzok – Grafikai periódus – Tévtutak 1 / Vasarely: Early Drawings – Graphic Period – Wrong Roads 1. Budapest 2014. ISBN 978-615-5304-30-9. Mérete: 238x194 mm. Magyar és angol nyelvű kiadvány.

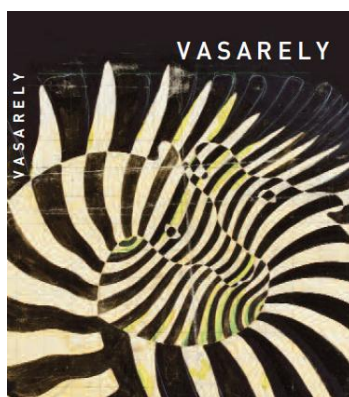

Victor Vasarely a 20. századi művészet meghatározó egyénisége volt, az op-art, a kinetikus és a nemzetközi geometrikus absztrakt művészet kulcsfigurája. Életútja az Osztrák–Magyar Monarchiából indult: Pécssett, Vásárhelyi Győzőként született, Pöstyénben (Piešťany, Szlovákia) nevelkedett és Budapesten érettségizett. Itt nyerte Bortnyik Sándor Műhelyében reklámgrafikus képzését, ami Párizsba költözése után művészetének „bauhausi megalapozottságát” biztosította. Vasarely az 1950-es évektől vált a kinetizmus nemzetközi sztárjává és a francia társadalom emblemikus művészévé. Több évtizeden át nemzetközileg elismert, referencia értékű személyiség volt a festészet, a köztéri szobrászat és az építészeti tervezés területén.

Munkájának alapja azonban mindvégig a grafikai tervezés, a reklámgrafika, a plakatív művészet maradt. Művészi eszközeit is mint „nyomdász”-grafikus választotta meg.

Párizsban már a harmincas évektől műtermében asszisztensekkel dolgozott, akik Vasarely tervrajzai alapján realizálták ideáit. Vasarely jelmondata volt, hogy a művészet legyen elérhető mindenki számára. A „művészet demokratizálása”, a sokszorosított grafika és multiplika vált művészeti produkciójának paradigmájává.

A Vasarely-jelenség több tekintetben is párhuzamba állítható a nála húsz évvel fiatalabb Andy Warhol életútjával (1928–1987), akinek szülei – Ondrej és Julia Warhola – szintén a Monarchiából, bár annak kelet-szlovákiai részéből vándoroltak ki az Egyesült Államokba. Warhol is reklámgrafikusként kezdte sikeres pályáját, és a pop-art kulcsfigurája lett. Mindketten megpróbálták a művészetet megszabadítani „elitista” hagyományaitól.

A kiállítási katalógusunkban most bemutatott legkorábbi rajzok és grafikai tervek egy részét Vasarely első ízben 1977-ben adta közre *Vasarely... Inconnu / The Unknown Vasarely / Der unbekannte Vasarely* című háromnyelvű könyvében. Bevezetőjének első mondata: „Minden gyermek született művész.” Vasarely korábban ismeretlen, első művészi korszakait mutatja be, és meggyőzően bizonyítja, hogy munkássága nem a festői hagyomány nagy folyamába illeszkedik, hanem a reklámgrafika szemléletéhez és módszereihez kapcsolódik.

Vasarely „ismeretlen” rajzainak és terveinek egy része – a könyvbeli csoportosítást, kasírozást, passepartout-zást követően – a művész 1981/1982-es adományával, a múzeum 1987-es megnyitásakor, a budapesti Vasarely Múzeum gyűjteményébe került, ahol ma a törzsanyag legkorábbi egysége. Szinte majdnem mindegyik mű 82x76 centiméteres keretben van elhelyezve, többnyire fehérre festett, rétegelt lemez „passepartout-k” 13 mm mély ablakaiban, a hordozóra erősített kartonokra kasírozva. Az itt bemutatott, Vasarely által tematikus egységekbe fűzött alkotások az életmű első húsz évén kalauzolnak végig: az 1926-os akadémikus aktrajzoktól a prekinetikus tervekig. Vasarely korai tempera- és olajképeit, valamint két, feltehetően „re-kreált” kollázsát is a gyűjteményi katalógusnak ebben az első kötetében helyeztük el.

Fontos jelezni, hogy az életmű dokumentumokon alapuló kritikai megközelítése ma a Vasarely-oeuvre kutatásának elsőrendű feladata. Ennek első lépéseként, katalógusunkban közreadjuk a képek pontos adatainak leírását. A jelen kötet egyben a Vasarely Múzeum

Kamarateremében bemutatott Victor Vasarely korai rajzai és grafikai tervei című kiállítás katalógusa. A kiállítóteret a Szépművészeti Múzeum támogatásának köszönhetően, 2012-ben újíttottuk fel (építész: Szenderffy Gábor) a grafikai művek szakszerű bemutatására.

A kiadvány szerkesztője, a bevezető szöveg és a katalógus szerzője Imre Györgyi PhD. A katalógus bevezető tanulmányát és a művész életrajzát a művek színes reprodukciós táblái követik, majd a művek katalógusa, a válogatott bibliográfia, a rövidítésjegyzék és az impresszum. Az angol fordító Mihály Árpád volt.

A katalógus borítótervét és beliveit Bárd Johanna tervezte. A kötet felelős szerkesztője Borus Judit volt, a kiadói koordinátor Türk Tímea, a fotókat Józsa Dénes készítette, a fotók előkészítése Remsey Dávid munkája.

A 172 oldalon megjelent kiadvány a tervezett 101 db műtárgy helyett 107 db műtárgyat tartalmaz, így felöleli a legkorábbi, figuratív korszak (1926–1945) műveit, beleértve a *Tévtutak* periódus korai figuratív olajképeit is, valamint a korszak két kollázsát.

A kötetben minden egyes leltári tétel színes reprodukción látható. A katalógus bemutatja azokat a fent említett műtárgy együtteseket is, amelyeket Victor Vasarely komponált egy közös keretbe, és együttesük maga is önálló műként értelmezhető, leírható.

A katalógus az Elektroproduct Nyomdaipari Kft.-ben készült, 600 példányban. Az eredeti elképzelés szerint 128 oldalas lett volna, végül 172 +2 oldalon, 350 g matt fóliázott borítóval, 150 g matt műnyomó belívvel, és cérnával fűzve + ragasztottan kötve jelent meg. A nyomtatás ára meghaladja a tervezettet (929.000.- Ft + 5% áfa helyett 1.105.800.- Ft + 5% áfa). A katalógus önköltségi ára 2485.- Ft. A bolti ára 3900.-Ft.

Szépművészeti Múzeum
Vasarely Múzeum

Tárgy: NKA pályázat, Vasarely Múzeum
A2001N2096 számú
programterv
Pályázati azonosító: NKA 3506/01862
Munkaszám: 23007
Forrás: 351
Budapest, 2014. május 21.

Köszönjük az NKA támogatását.

A dokumentációt feltöltjük a Szépművészeti Múzeum honlapjára, a közvetlen elérés:

http://www.szepmuveszeti.hu/data/cikk/86/cikk_86/vasarely_korairajz_katalogus_nka_beszamolo.pdf

Imre Györgyi PhD művészettörténész
a Vasarely Múzeum vezetője